BYWYD YR YSTLUM

"Sut oedd bywyd i ystlum ers talwm Nain?"
Roedd yr awyr cyn ddued ag adenydd brain!
A phryfaid yn dew hyd a lled y fro,
Pryfaid ym mhobman ac i rownd bob tro;
Gwyfynnod tew, blasus o bob llun a lliw
A ninnau'n eu hela bob nos yn un criw!

"Dan ni'n llwgu bellach! Be' ddigwyddodd Nain?
Does dim byd i'w hela ond mymryn o chwain!"
Daeth y golau. Y golau - a chwalu ein byd,
Yn dallu a drysu a difetha o hyd:
Golau'r cae rygbi, y siop jips a'r sied,
A'r golau sy'n fflachio ar do mawr tŷ Ned.

"Mae hyn yn drychineb! O! be wnawn ni Nain?"
Meddai'r ystlum fach ofnus ac ar brigau'r drain.
Mi chwiliwn am gartref sydd yn llawer iawn gwell,
Lle mae'r tw'llwch yn agos a'r llygredd yn bell;
Mi awn i fro Carnguwch, down o hyd i dŷ
Lle mae'r awyr yn dywyll a'r nos yn ddu.

Ysgol Pentreuchaf
6 Mawrth 2026